

SYKEN pätevyyskokeisiin osallistuvat laboratoriot

Pätevyyskoe LT 14/2017 – Liukoisuustesti kiinteälle jätteelle: Läpivirtaustesti

Prof test SYKE järjestää yhteistyössä Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY) kanssa pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät liukoisuustestejä jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi. Näytteet lähetetään osallistujille 19.12.2017.

Vertailun tarkoituksena on kaatopaikkakelpoisuuden selvittämisessä käytettävien liukoisuustestimäärittysten vertailu. Vertailun kohteena on läpivirtaustesti (EN 14405:2017).

Prof test SYKE on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (www.finas.fi), jonka toiminta täyttää standardin SFS-EN ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset. Kyseinen pätevyyskoe ei kuulu toistaiseksi akkreditoinnin piiriin, mutta järjestämisessä noudatetaan standardia SFS-EN ISO/IEC 17043.

1 Yhteystiedot

Yhteyshenkilöt	Riitta Koivikko, koordinaattori, puh. 0295 251 750 Mirja Leivuori, koordinaattorin sijainen, puh. 0295 251 366 Keijo Tervonen, tekninen toteutus, puh. 0295 251 691 Markku Ilmakunnas, tekninen toteutus, puh. 0295 251 208 Sari Lanteri, tekninen toteutus, puh. 0295 251 349 Ritva Väisänen, tekninen toteutus, puh. 0295 251 759
Osoite	Prof test SYKE, Suomen ympäristökeskus, Laboratoriokeskus, Ultramariinikuja 4 (aiemmin Hakuninmaantie 6), 00430 Helsinki
Sähköposti	prof test@ymparisto.fi (ensisijaisesti tämä osoite) etunimi.sukunimi@ymparisto.fi
Yhteistyökumppani	Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY, T064, www.finas.fi)
Analytiikan asiantuntijat	Marika Kaasalainen: Läpivirtaustesti Raija Ivalo: pH ja sähkönjohtavuus Riikka Mattsson: anionit (IC), DOC Suvi Pöyhönen: metallianalytiikka (ICP-OES ja ICP-MS)

Alihankinta

KVVY: Näytemateriaalin homogenisointi ja jako, näytteiden liukoisuustestaus (esitestaus, homogeneisuus-määritykset) sekä tarvittava kemiallinen ja fysikaaliskemiallinen analytiikka.

2 Näytteet ja määritykset

Testimateriaali on puuperäisen aineksen polton lentotuhkaa Suomesta. Materiaali on ilma-kuivattu, seulottu ja homogenisoitu ennen osanäytteisiin jakoa. Näytemateriaalin raekoko on alle 4 mm, kuten liukoisuustestistandardi edellyttää. Osallistujille toimitetaan yksi näyte (n. 600 g/näyte).

Osallistujat tekevät näytteelle **EN 14405:2017 mukaisen läpivirtaustestin**.

Testin fraktioista 1-7 määritetään alla luetellut testisuureet. Lisäksi testisuureille ilmoitetaan kumulatiiviset arvot L/S 2 ja L/S 10.

Näytteiden läpivirtaustestiuutteista määritetään:

- metallit (As, Ba, Cd, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, V ja Zn)
- Cl, SO₄, F, DOC, pH, sähkönjohtavuus

3 Ilmoittautuminen

Pätevyyskokeen ilmoittautuminen on avoinna 16.11.2017 asti.

Pätevyyskokeeseen ilmoittaudutaan sähköisen asiakasjärjestelmän, ProfTestWEBin kautta (<https://wwwp5.ymparisto.fi/Labtest/>). Linkki järjestelmään löytyy myös kotisivuiltamme, www.syke.fi/proftest.

Mikäli ProfTestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette tunnuksen järjestelmään, pyydämme ottamaan yhteyttä proftest@ymparisto.fi.

4 Näytteiden toimitus

Näytteet lähetetään osallistujille postitse **tiistaina 19.12.2017** siten, että ne ovat perillä viimeistään seuraavana päivänä. Jos näytteet eivät ole saapuneet 20.12.2017 klo 15 mennessä, lähetyksessä on särkyneitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, pyydämme ottamaan yhteyttä pätevyyskokeen järjestäjään:

- proftest@ymparisto.fi
- Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208
- Sari Lanteri, puh. 0295 251 349
- Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691
- Ritva Väisänen, puh. 0295 251 759

5 Näytteiden säilytys ja analysointi

Näytteitä säilytetään huoneenlämmössä kuivassa ja valolta suojatussa paikassa. **Läpivirtaustesti tulee tehdä 23.02.2018 mennessä.**

6 Tulokset ja raportointi

Tulokset pyydetään palauttamaan **07.03.2018** mennessä. Läpivirtaustestistä toimitetaan kaikille fraktioille sekä summatuloksille yksi tulos / testisuure. Tulosten kanssa raportoidaan yksityiskohtaisia määritystietoja EN 14405:2017 mukaisesti erillisen Webropol-kyselyn kautta.

ProfTest SYKE toimittaa alustavat tuloslistat osallistujille viikolla 11 (12.–16.03.2018). Loppuraportti julkaistaan ProfTestWEBissä sekä ProfTest SYKEN verkkosivuilla viimeistään kesäkuussa 2018. Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 Vertailuarvo ja kokonaishajonnan tavoitearvo

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan osallistujien tulosten robusti keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ainoastaan ne tulokset, joiden tuottamisessa on noudatettu annettuja ohjeita. Pätevyyden arvioinnissa käytetään z-arvoa, jonka laskemisessa tarvittavan kokonaishajonnan alustava tavoitearvo ilmoitetaan näytteiden näytekirjeessä. Joissain tapauksissa tulosten arvioinnissa voidaan käyttää tarvittaessa myös E - ja D% -arvoja.

8 Luottamuksellisuus

Pätevyyskokeen kaikki tulokset käsitellään nimettöminä.

9 Osallistumismaksu

Pätevyyskokeeseen osallistuminen maksaa **700 €** (Alv 0 %). Osallistuja voi halutessaan tilata ylimääräisiä näytteitä, joiden hinta on 150 € / näyte. Arvonlisävero on 24 %, jos osuus on maksettava. Ylimääräiset näytteet tilataan ilmoittautumisen yhteydessä.

Osallistumismaksu peritään alustavien tuloslistojen toimittamisen jälkeen.

Tarvittaessa annamme mielellään lisätietoja.

Ystävällisin terveisin,

Riitta Koivikko
Erikoistutkija

Mirja Leivuori
Ryhmäpäällikkö